

Ejgil Prinds

Fra: Ejgil Prinds <prinds@mail.dk>
Sendt: 7. januar 2019 11:10
Til: 'teknisk@silkeborg.dk'
Cc: 'tmb@silkeborg.dk'
Emne: Nedrivning af bevaringsværdig bygning på adressen Linågyden 7, 8600 Silkeborg
Vedhæftede filer: MJA 6 nov 1971.pdf

Til Teknik- og Miljøafdelingen, Søvej 3, 8600 Silkeborg
Kontakte: Tom Mikkelsen Broch

Ang. Nedrivning af bevaringsværdig bygning på adressen Linågyden 7, 8600 Silkeborg

Bevaringsforeningen for Silkeborg kommune har følgende bemærkninger.

Linås historie er også Silkeborgs historie. Sådan er det nu, og sådan var det i allerhøjeste grad også for 300 år siden.

Søger man på internettet efter Silkeborgs ældste bygning viser alle resultater at det er Hovedgård fra 1767. Læser man hjemmesiden fra GL. Skovridergård skriver de at byens næstældste bygning blev opført her i 1798. Men intet af det er sandt. En endnu ældre bygning i Silkeborg er rytterskolen på Linågyden 7 i Linå. Opført i 1725. Sammen med rytterskolen i Toustrup udgør de nok noget af det ældste byggeri der stadig eksisterer i Silkeborg kommune.

Ikke nok med at det er Silkeborgs formodelig ældste bygning, men det er uden tvivl den bygning i kommunen der rummer mest historie, og som har haft stor betydning for byens udvikling. Rytterskolen var, sammen med andre skoler i Skanderborg rytterdistrikt, faktisk en "folkegave" fra Frederik IV i anledning af hans 50 års fødselsdag i året 1721.

Før den tid var undervisning noget som var overladt til kirken, men ved opførelse af rytterskolerne var den egentlige folkeskole født.

Ikke mange af de rytterskoler der blev opført i 1720'erne er bevaret, og kun ganske få i deres oprindelige udseende som den i Linå.

I den nuværende Silkeborg kommune blev der opført rytterskoler i Fårvang, Gjern, Toustrup og Linå. Kun skolerne i Toustrup og Linå er bevaret, hvor skolen i Toustrup er ombygget til ukendelighed. Kun årstallet 1721 på gavlen bevidner om dens oprindelse.

Ved første øjekast virker bygningen nedslidt og med manglende vedligeholdelse, men ved nærmere gennemgang står den meget originalt. Rytterskolerne blev i 1720'erne bygget grundmuret og med fast tag, og ikke som en stråttækt bindingsværksbygning. Rytterskolen i Linå har fået tildelt en bevaringsværdi på 4, hvilket må siges at være meget fint taget dens nuværende stand i betragtning. Den lave bevaringsværdi skyldes især ændringer i murhuller, vinduer og uens overflade. Alt sammen noget der rimeligt nemt kan bringes tilbage til den originale stand.

Vi vil derfor opfordre til at der ikke gives nedrivningstilladelse til Linågyden 7. Bygningen har en så høj kulturel værdi for Linå, og dermed for Silkeborgegnen. En betydelig del af Silkeborg kommunes historie går tabt hvis rytterskolen fra 1725 nedrives. Vi vil foreslå at Silkeborg kommune investerer i netop denne bygning og dermed sikre at den på et tidspunkt kan føres tilbage til dens oprindelige udseende og eventuelt opfylde et behov i lokalsamfundet.

Som et kuriosum skriver Edvard Hemmer Egebergs i sin beretning om Linaa Sogn i gamle Dage at " *Den er altsaa nu i Privateje - forøvrigt hos en Mand der holder Haand over den og Haven, som mod Syd gaar ned til Gadedammen, men den historiske Sans burde i den gamle Ringby nu have vokset sig saa stor, at man ved kommende Ejerskifte fik Kommunen til at købe den hvide Bygning, saa der blev sørget for dens Bevarelse.*". Beretningen blev skrevet i 1930'erne, og allerede dengang var der fremsynede mennesker der kunne se potentialet i at bevare skolen.

Nedrivning af en bygning med så høj kulturhistorisk værdi burde derfor afgøres politisk. Vel og mærke så skal politikerne være bekendt med historien bag rytterskolen og dens kulturelle værdi, og ikke kun få oplyst, så vi så ofte ser, at bygningen har en middel bevaringsværdi.

Vi i Bevaringsforeningen for Silkeborg kommune, tillige med vores landsforening Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, vil gerne stille vores hjælp til rådighed ved en eventuelt bevaring og restaurering af Rytterskolen. Vi har både lokalt, og igennem vores landsforeningen, mulighed for at finde arkitekter og håndværkere der har kendskab til restaurering af ældre bygninger.

Sammen med denne indsigelse sender jeg en avisartikel fra Silkeborg Avis d. 6. november 1971 skrevet af redaktør H. C. Clausen i anledning af 250 året for rytterskolernes tilblivelse. Om to år fejres 300 året for rytterskolernes tilblivelse, så forhåbentlig skal vi i Silkeborg ikke fejre året med en nedrivning.

Se i øvrigt Edvard Hemmer Egebergs artikelserie om "Linaa Sogn i gamle Dage" hvor sidste del, side 134-156, omhandler rytterskolen i Linå. Find et link på http://bevarsilkeborg.dk/onewebmedia/1930_s_112-156_2.pdf.

Venlig hilsen

Bevaringsforeningen for Silkeborg kommune

Ejgil Prinds

Formand

Tlf.: 21693555

www.bevarsilkeborg.dk

[Bevaringsforeningen på Facebook](#)